

Koray Çalışkan

koray.caliskan@radikal.com.tr

Eski CHP'de lider liste verir, delege de onaylardı. Dün süreç tersine döndü. Tercih hakkı delegeden yana güçlenirken ambleme adeta 7. ok eklendi.

CHP'nin 34. Olağan Kurultayı'nın ikinci günü olağanüstü başladı. Kemalizmin asli prensiplerinden dahi saymadığı Demokrasi, yedinci ok oldu. Kılıçdaroğlu'nun tahminlerden çok daha uzun bir anahtar liste yapacağı belli olmuştu. Hatırlayalım: Çarşaf liste kocaman. Oy pusulasının kendisi. Bütün adayların ismi yazılıyor. Delegeler istediklerini işaretliyor.

Blok liste ise AK Parti gibi parti içi demokrasinin güdük olduğu tek adam partilerinde uygulanıyor. Eski CHP de böyleydi. Lider bir liste verir. Delege onaylar. CHP çarşaf listeyle seçim yapıyor. Liderin yazdığı bir de anahtar liste var. Süreç şöyle işliyor: çarşaf liste oy pusulası. Delege oy pusulasını alıyor. Oy verme yerine

giriyor. Üzerinde yüzlerce isim olan oy pusulasında parti meclisi için 60 kişiyi işaretliyor. 59 işaretlerse tamam. 61 işaretlerse bütün oylar iptal. Oy vermeye elinde listelerle gidiyor. Bir tanesi anahtar liste denilen ve liderin hazırladığı liste. 50 kişilik parti meclisine lider 50 kişilik liste yaparsa delegeye az şans vermiş oluyor. Ama 100 kişilik liste verirse delegenin gücü daha fazla. 100 kişilik anahtar liste herkese kapıyı açmıyor. Bir bölümünü delegeler çizecek. Bu nedenle il başkanlıkları da kendi listelerini hazırlıyor. Yani anahtar içi bir anahtar oluyor. Liderin listesine alternatif listeler değil. Anahtarın anahtarı olan listeler. 100 kişiden "hangi 60'ı seçmeli?" listeleri. Ben bu yazıyı yazarken delegeler ellerinde listeler, aday olanların propaganda kâğıtları ve kendi listeleri oy kullanmaya hazırlanıyordu. Gün boyunca bütün adaylar seçim çalışması yapmıştı. CHP kurultayı bir siyasi panayır yeri gibiydi.

Mesela Fevzi Gümüş'ün kampanyasına bittim. Parti Meclisi'ne girmek için pankartlar ve lolipoplar hazırlatmış. 25 genç ellerinde lolipoplarla spor salonunda yürüyüş yaptılar. Sloganlar attılar. Herkesin ilgisini üzerlerine ve dolayısıyla Fevzi Bey'e çektiler. "Faşizme karşı omuz omuza. Yaşasın halkların kardeşliği!"

Bütün salon adayların afişleriyle donanmıştı. Bunun siyasi partileri güçlendiren önemli bir yanı var. Partiler önce partiyi yönetmek için birbirlerini ikna etmek zorunda. Böylece tabandan itibaren siyaset konusunda deneyim sahibi oluyorlar. Vekillerin adaylarının da merkez yoklamasıyla değil, yerelde belirleneceğini hesaba katarsanız, siyasi deneyim birikiminin çapı gözünüzün önüne gelir. AK Parti'nin işi artık daha zor.

Ama bir noktayı unutmamak lazım. Ne kadar kampanya yaparsanız yapın, anahtar listenin gücüne yaklaşmıyorsunuz. Liderin ve il başkanlarının tercih ettiği insanların seçilme olasılığı çok yüksek, hatta kesin gibi. Kılıçdaroğlu bunu iyi bildiği için 100 kişilik (sonra sayı 98'e indi) bir anahtar liste hazırlıyor. Partinin her ideolojiden ağır toplarını listesine koyuyor.

'Ben değil, delege sildi'

Ama biliyor ki delege ulusalcı bir delege değil, Kemalist muhafazakârlar Kemal'e karşı. Delege bunu biliyor. Bu nedenle onların isimlerini kuvvetle muhtemel silecek. Böylece Kılıçdaroğlu, 'Ben atmadım, delege sildi' diyecek. Yoluna devam edecek.

O ya da bu şekilde parti kültürel Atatürkçülüğü muhafaza ederken ideolojik olarak daha sola kayacak. (Bu nasıl oluyor, Atatürkçülük sağcılık değil mi diye soran olabilir. Başka bir yazıda anlatacağım. Siyasi folklorla ideolojiyi karıştırmamalı.) Partide kadınların sözü artacak. Gençlerin

yeri hazır. Oxford'lu Mehmet Karlı ya da Harvard'lı Aykan Erdemir gibi CHP'nin ilk bakanlar kurulunda kesin yer sahibi olacak genç ağır topları PM'de olacak.

Bunları söylüyorum ya, kalkıp bana spor salonunda klima sorununu çözemeyen, internet bağlantısını halledemeyen bir CHP bunları nasıl yapacak, Kürt sorununu nasıl çözecek, Harvard, Oxford şahane ama halka nasıl ulaşılacak, diye sorsanız, bilemem. Haklısınız. Gençlere sormalı... Mehmet?

2. gün: Listeler savaşı

CHP 34. Olağan Kurultayı'nın 2. gününde adaylar Kılıçdaroğlu'nun belirleyeceği anahtar listede yer almak için gün boyu kulis yaptı. Çalışmanın uzaması, Kılıçdaroğlu'nun listesine alacağı isimler arasında kararsız kaldığı yorumlarına neden oldu.

* Kılıçdaroğlu 100 kişilik olması beklenen anahtar listesinde 98 kişiye yer verdi, daha sonra bu listeyi partisinin il başkanlarına sundu. İl başkanları sayıyı 52'ye düşürerek yeni liste hazırladı.

* Muhaliflerin listesiyle birlikte liste sayısı 5'i buldu. Saat 17.00'de listelerin gelmesiyle ortalık hareketlendi. Kılıçdaroğlu ve Sav'ın listelerinin dağıtımı sırasında arbede yaşandı.

* Salonda "Kılıçdaroğlu'nun listesi" denilerek 'Demokrasi ve Değişim Listesi' adında sarı liste dağıtıldı. Bazı adaylar bunun korsan liste olduğunu iddia edince tartışma çıktı. Daha sonra 34 kişilik 'Tabanın Sesi' listesi dağıtıldı. Ayrıca Erdoğan Toprak'ın olduğu iddia edilen 52 kişilik alternatif bir liste de gezdirildi.

* Kılıçdaroğlu'nun listesinde Adnan Keskin, Gürsel Tekin, Hurşit Güneş ve daha önce Baykal'ın karşısına aday olarak çıkan ve partide ulusalcı kanadın temsilcisi kabul edilen Haluk Koç da yer aldı.

* Listede eski Esenyurt Belediye Başkanı, Ergenekon davası kapsamında cezaevinde yatan ve sonra tahliye edilen Gürbüz Çapan'ın olması dikkat çekti.

* Listesinde gençlere öncelik veren Kılıçdaroğlu'nun anahtar listesinde milletvekillerinden Şafak Pavey, Veli Ağbaba, Özgür Özel, Bülent Tezcan, Kadir Gökmen Öğüt'ün de yer alması dikkat çekti.

* Önder Sav'ın hazırladığı alternatif listede ise Mehmet Faraç, Ercan Karakaş, Berhan Şimşek, İlhan Cihaner, Mesut Değer, Faruk Demir gibi isimler yer aldı.